

Premis Extraordinaris de Batxillerat. Convocatòria 2021-2022

Les proves es divideixen en **tres exercicis**:

- **Primer exercici (1 hora i 30 minuts): comentari crític d'un tema general.**
- **Segon exercici (1 hora i 15 minuts): redacció en llengua estrangera.**
- **Tercer exercici (1 hora i 30 minuts): matèria de modalitat.**

Comentari crític

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Qualificació:

Instruccions

La prova consisteix a redactar dos textos. El primer, en llengua catalana i d'una extensió màxima de 500 paraules, és un comentari crític que ha de donar una resposta argumentada a la qüestió plantejada a l'enunciat, fent servir, com a mínim, tres dels documents de suport. El segon text, en llengua castellana i d'una extensió màxima de 100 paraules, és un *abstract* o resum.

Al món acadèmic, l'*abstract* és un text independent que conté un breu resum del comentari. Serveix per presentar-ne breument els continguts i s'escriu un cop finalitzat el comentari, tot i que gràficament el precedeix. Per redactar-lo, bàsicament cal respondre a les preguntes que un lector es podria fer abans de llegir el vostre comentari: de què tracta, quina posició s'hi ha adoptat, quins arguments s'hi han donat i a quines conclusions s'hi ha arribat.

Es restarà la puntuació corresponent a l'expressió escrita (10 punts), si es redacta una o les dues parts de què consta la prova en una llengua diferent a la que s'indica en les instruccions o bé es deixa en blanc.

Ambdós textos s'han de respondre en aquest quadernet. Si necessiteu fulls per fer esborranys, el tribunal us en proporcionarà, i caldrà lliurar-los juntament amb el quadernet.

Criteris generals d'avaluació

Amb relació al contingut (fins a 10 punts):

- Comprendre el tema que es proposa desenvolupar i els documents de suport.
- Interrelacionar els documents i integrar-los en una tesi pròpia.
- Demostrar coherència i raonament crític en els arguments.
- Incorporar contraarguments o punts de vista diferents per reforçar la pròpia tesi.
- Aportar idees complexes i matisades.
- Reflectir els coneixements adquirits al batxillerat i els sabers que dona la pròpia cultura i experiència.
- Demostrar capacitat de síntesi i concisió.

Amb relació a l'expressió escrita (fins a 10 punts):

- Redactar amb adequació al registre.
- Estructurar el text de manera ordenada.
- Connectar els paràgrafs i les idees de manera adequada al propòsit.
- Utilitzar construccions sintàctiques clares, correctes i entenedores.
- Emprar un lèxic ric i adequat al tema i a la intenció.
- Mostrar correcció ortogràfica i de presentació.

Enunciat [20 punts]

Al llarg de la història, en nom de la veritat s'han comès infinitat d'actes de barbàrie. Creure massa en una veritat ens va portar al dogmatisme i repetidament a la violència. Després d'Auschwitz, bona part dels pensadors van coincidir a considerar que per evitar que es tornés a repetir una violència tan monstruosa, calia anul·lar-ne la causa: afeblir la veritat, relativitzar-la fins a convertir-la en inofensiva. Això ha propiciat el fenomen de la postveritat i de les *fake news*: no hi ha ja una veritat objectiva, sinó que cadascú tria la seva veritat. I totes valen igual.

Escriviu un comentari crític on reflexioneu sobre si aquesta situació ha afavorit la democràcia i la convivència tant com els seus teòrics preveien o, per contra, ha donat peu a noves formes renovades del vell totalitarisme. Haureu de donar forma a la vostra reflexió en un escrit argumentatiu on utilitzeu coneixements adquirits en el batxillerat i la vostra experiència personal. Fonamenteu el vostre comentari com a mínim en tres dels documents proposats, però no els copieu ni els parafrasegeu.

Document 1

La verdad, ¿enemiga de la democracia?

La conclusión a la que intento llegar es que el adiós a la verdad es el inicio, y la base misma, de la democracia. Si existiera una verdad "objetiva" de las leyes sociales y económicas (la economía no es una ciencia natural), la democracia sería una elección por completo irracional: sería mejor confiar el Estado a los expertos, a los reyes-filósofos de Platón o a los premios Nobel de todas las disciplinas.

Gianni Vattimo, *Adiós a la verdad*, 2010

Document 2

Podem conèixer la realitat?

No hi ha un sol món, sinó molts mons, cadascun d'ells creats per la ment humana.

Text adaptat de Nelson Goodman, *Hecho, ficción y pronóstico*, 2004

Document 3

La veritat en la societat del consumisme

Amb aquell adéu a la veritat que festejaven els filòsofs de final de segle, el discurs ha perdut definitivament el lligam que el vinculava als fets, s'ha alliberat de qualsevol referència objectiva. És una noció de veritat al gust del segle XXI: la veritat sembla estar-se convertint en una més de les mercaderies que tenim al nostre abast: actuem com si estiguéssim convençuts que podem comprar qualsevol veritat subjectiva que ens vingui de gust. Pots triar-ne la que més t'agradi. Només cal saber on trobar-la.

Després de l'adéu a la veritat el que ha arribat, com era previsible, ha estat la postveritat, que s'ha adaptat sorprenentment bé a la nostra societat. Ha connectat de manera admirable amb el consumisme desaforat que caracteritza la cultura actual. Tanmateix, el rerefons de la postveritat no és, crec, tan alliberador com semblava a priori; en acomiadar la veritat hem acomiadat, també, la falsedat: si ja no hi ha veritat, tampoc no hi pot haver mentida. La validesa d'un discurs no té ja res a veure amb eventuais adequacions entre aquest discurs i realitat. Té a veure amb el poder. Postveritat, al cap i a la fi, és sinònim de poder. Un cop hem acabat de trencar les cadenes que des de sempre ens engrillonaven als fets, hem conquerit la llibertat de decretar allò que és veritat i allò que no n'és. La veritat del discurs només depèn que tinguis prou poder per fer-la valer, per imposar-la. Veritat "és tot allò que ets capaç de defensar amb èxit".

El *good bye* a la veritat, doncs, ha estat ben paradoxal: ha contribuït a alliberar aquells que ja eren lliures (i a sotmetre encara un xic més aquells a qui, en teoria, havien d'alliberar).

Joan Garcia del Muro, *Good bye veritat*, 2017

Document 4

Filtres bombolla

La democràcia necessita ciutadans que vegin les coses des del punt de vista dels altres, però en comptes d'això, cada vegada estem més tancats en les nostres bombolles. La democràcia demana una dependència respecte a fets compartits, però en lloc d'això el que se'ns ofereix són universos paral·lels separats.

Text adaptat d'Eli Pariser, *El filtro burbuja. Cómo la red decide lo que leemos y lo que pensamos*, 2017

Document 5

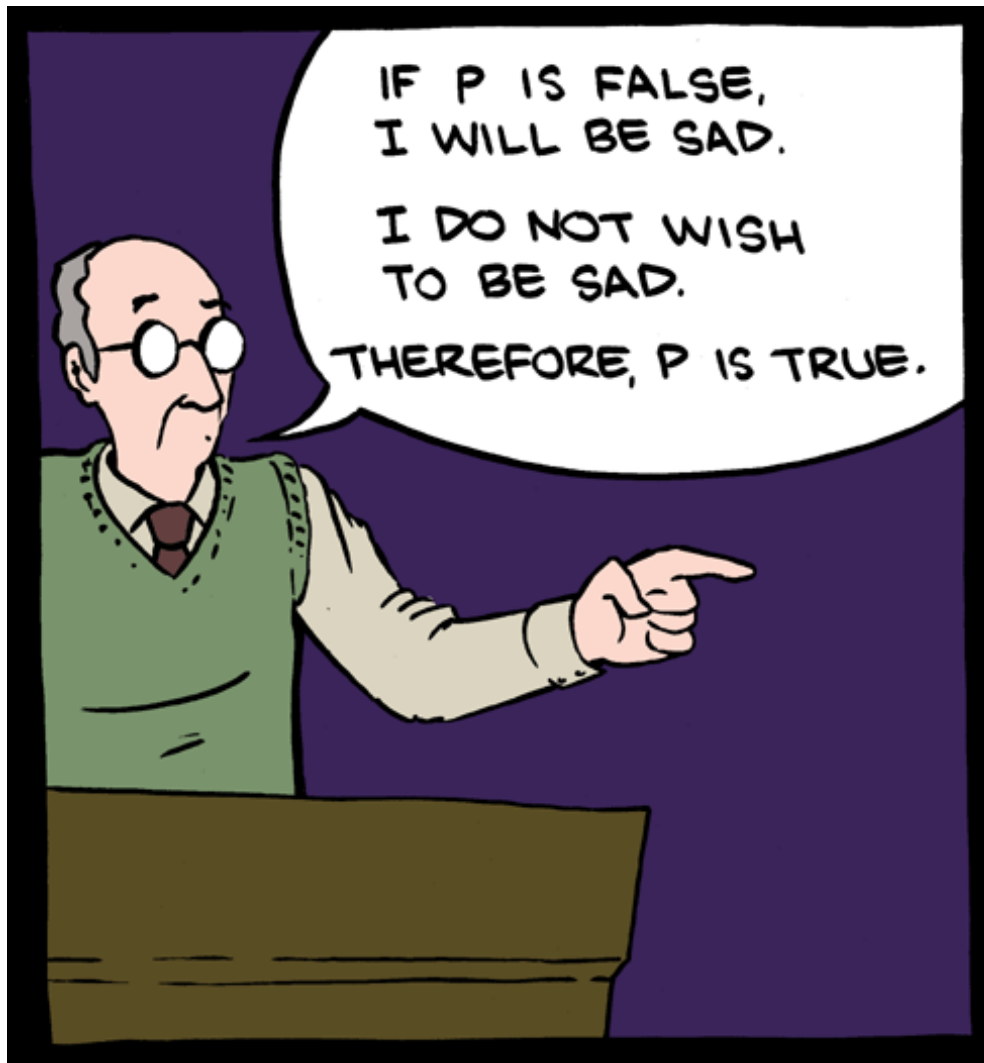
Un horrible error en l'algoritme de Facebook provoca l'exposició a noves idees

Tot assegurant als usuaris que tot l'equip d'enginyers de l'empresa estava treballant dur per garantir que un error com aquest no torni a passar mai, els executius de Facebook van confirmar durant una conferència de premsa dimarts passat que un accident horrible havia succeït la nit anterior. L'accident, que implicava l'algoritme del lloc web, havia provocat que milers d'usuaris estiguessin exposats a noves idees. "Malauradament, dilluns a la tarda, una fallada important en el nostre programa de notícies va permetre que un gran nombre d'usuaris es posessin en contacte amb conceptes desconeguts", va dir Mark Zuckerberg, que es va mostrar contrit en assenyalar als periodistes que el problema s'havia resolt i que ara ja era segur visitar el lloc sense por de trobar opinions, nocions o perspectives que no s'ajustessin a la pròpia visió del món. "A aquells que es van veure forçats a llegir un titular amb què no estaven d'acord quan van visitar Facebook ahir, els dic que ho lamentem profundament. És un fracàs inexcusable de la nostra part si els vostres punts de vista no es van veure reforçats pel que va veure a la pantalla. Vull que tots els usuaris de Facebook sapigueu que mai no trobareu cap idea al nostre lloc que sigui d'alguna manera innovadora o ideològicament desafiant per a vosaltres, aquesta és la meva promesa personal". Després de concloure la conferència de premsa, Zuckerberg donava les gràcies als usuaris pel seu suport, i els assegurava que trobarien més informació sobre la política de Facebook en el seu canal de notícies, en un article que confirmaria els seus prejudicis personals i polítics.

Text adaptat d'"Horrible Facebook Algorithm Accident Results In Exposure To New Ideas", a la revista satírica *The Onion*, 9 de juny de 2016

Document 6

Veritat és allò que vull que sigui veritat?

Imatge publicada a *Saturday Morning Breakfast Cereal*, 16 de juliol de 2012

Document 7

Sobre los prejuicios

Sé que la mayoría de los hombres —no sólo aquellos considerados listos, sino incluso aquellos que son muy listos y capaces de comprender los problemas científicos más difíciles, matemáticos y filósofos— pueden muy raramente ver incluso la verdad más sencilla y más obvia si esta les obligara a admitir la falsedad de las conclusiones que se habían formado, tal vez con mucha dificultad, conclusiones de las que se sienten muy orgullosos, que han enseñado a otros y sobre las que han construido sus vidas.

León Tolstói, *¿Qué es el arte?*, 2017

Resum o *abstract*

Comentari crític

